

Spauda ir informacija

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 125/12
Liuksemburgas, 2012 m. spalio 4 d.

Sprendimas byloje C-321/11
Germán Rodríguez Cachafeiro, María de los Reyes Martínez-Reboredo
Varela-Villamor prieš Iberia, Líneas Aéreas de España SA

Skrydžių, sudarytų iš kelių vienas po kito vykdomų jungiamųjų skrydžių, keleiviams turi būti išmokėta atsisakymo vežti kompensacija, jei juos atsisakyta vežti dėl pirmojo skrydžio vėlavimo, už kurį atsakomybė tenka vežėjui

Atsisakymo vežti kompensacija skirta ne tik toms situacijoms, kai atsisakoma vežti dėl perpildymo, bet ir dėl kitų priežasčių, visų pirma organizacinių

Reglamentu dėl kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisyklių¹ oro transporto keleiviams, išvykstantiems iš valstybės narės teritorijoje esančio oro uosto arba į tokį atvykstantiems, suteikiamos tam tikros teisės. „Atsisakymas vežti“ jame apibrėžtas kaip oro transporto vežėjo atsisakymas priimti skristi keleivius, laiku atvykusius registruotis skrydžiui ir turinčius patvirtintą rezervaciją, prieš jų valią. Tačiau reglamente numatyti atvejai, kai vežėjas gali pateisinti tokį atsisakymą. Išskyrus šiuos atvejus, keleiviai turi teisę į nedelsiant mokėtiną kompensaciją, atgauti už bilietą sumokėtą kainą arba vykti kitu maršrutu į galutinį paskirties punktą ir į tai, kad laikotarpiu iki kito skrydžio jais būtų tinkamai pasirūpinta.

G. Rodríguez Cachafeiro ir M. de los R. Martínez-Reboredo Varela-Villamor įsigijo iš oro transporto bendrovės *Iberia* bilietą vykti lėktuvu iš Korūnos (Ispanija) į Santo Domingą. Šis bilietas apėmė du skrydžius: skrydį iš Korūnos į Madridą ir skrydį iš Madrido į Santo Domingą. Korūnos oro uosto *Iberia* registracijos punkte jie pridavė savo bagažą gabenti tiesiai į galutinę paskirties vietą ir gavo po dvi įlaipinimo korteles į vieną po kito turėjusius vykti skrydžius.

Pirmasis skrydis vėlavo vieną valandą ir 25 min. Numatydamas, kad dėl šio vėlavimo šie du keleiviai turėtų nespėti į iš Madrido išvykstantį jungiamojo skrydžio lėktuvą, *Iberia* panaikino antrajam skrydžiui skirtas jų įlaipinimo korteles. Nepaisant šio vėlavimo, atvykę į Madridą jie prie įlaipinimo vartų pasirodė tuo momentu, kai bendrovė skelbė paskutinį keleiviams skirtą raginimą dėl įlaipinimo, tačiau *Iberia* darbuotojai neleido jiems lipti į lėktuvą, nes jų įlaipinimo kortelės buvo panaikintos, o jų vietos skirtos kitiems keleiviams. Jie turėjo laukti kitos dienos, kad į Santo Domingą būtų nuvežti kitu skrydžiu, taigi galutinę paskirties vietą pasiekė 27 valandomis vėliau.

Manydami, kad oro transporto bendrovė *Iberia* nepagrįstai atsisakė vežti, jie kreipėsi su ieškiniu į Ispanijos teismą ir paprašė iš šios bendrovės priteisti po 600 eurų, kaip tai numatyta reglamente už ilgesnius nei 3 500 km skrydžius už Bendrijos ribų. Vykstant procesui *Iberia* nurodė, kad nagrinėjamu atveju susidarė ne „atsisakymo vežti“, bet praleisto jungiamojo skrydžio situacija, dėl kurios neatsiranda pareiga mokėti kompensaciją, nes sprendimas atsisakyti vežti priimtas ne dėl skrydžio perpildymo, bet dėl ankstesnio skrydžio vėlavimo.

Tokiomis aplinkybėmis nacionalinis teismas klausia Teisingumo Teismo, ar „atsisakymo vežti“ sąvoka apima tik tas situacijas, kai per daug vietų rezervuojama iš pradžių, ar ją galima suprasti kaip apimančią ir kitas situacijas.

1 2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 261/2004, nustatantis bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisykles atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju, panaikinantys Reglamentą (EEB) Nr. 295/91 (OL L 46, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 8 t., p. 10).

Šios dienos sprendime Teisingumo Teismas nurodo, kad „atsisakymo vežti“ sąvoka apima ne tik tas situacijas, kai skrydis perpildomas, bet ir tas situacijas, kurios susiklostė dėl kitų priežasčių, visų pirma organizacinių.

Toks aiškinimas išplaukia ne tik iš reglamento formuluočių, bet ir juo siekiamo tikslo, t. y. užtikrinti aukštą keleivių apsaugos lygį. Siekdamas sumažinti per didelį keleivių, kuriuos atsisakyta vežti prieš jų valią, skaičių 2004 m. Sąjungos teisės aktų leidėjas nustatė naują reglamentavimą, kuriuo numatyta platesnė atsisakymo vežti sąvokos apibrėžtis, apimanti visas situacijas, kai oro transporto vežėjas atsisako vežti keleivį. Taigi, praktinė pripažinimo, kad „atsisakymo vežti“ sąvoka apima tik skrydžių perpildymo atvejus, pasekmė būtų reikšmingas keleiviams numatytos apsaugos sumažėjimas pašalinant jų apsaugą net tais atvejais, kai jie atsiduria situacijoje, kaip antai skrydžio perpildymas, atsirandantis ne dėl jų kaltės, o tai prieštarautų teisės aktų leidėjo tikslui.

Be to, reglamente numatyti atvejai, kai atsisakymą vežti galima pateisinti, pavyzdžiui, sveikatos, saugos ar saugumo sumetimais arba nepakankamais kelionės dokumentais. Tačiau Teisingumo Teismas mano, kad šioms priežastims negalima prilyginti tokios atsisakymo vežti priežasties, kokia nagrinėta šioje byloje, nes ji atsirado ne dėl keleivio kaltės. Atvirkščiai, kaltė už tokį atsisakymą bet kuriuo atveju tenka vežėjui. Jis yra arba asmuo, atsakingas už jo paties vykdomo pirmojo skrydžio vėlavimą, arba asmuo, klaidingai nusprendęs, kad atitinkami keleiviai nespės į paskesnį skrydį, arba asmuo, pardavęs bilietus į vienas po kito vykstančius skrydžius, tarp kurių nėra pakankamai laiko persėsti į paskesnį skrydį. Taigi, Teisingumo Teismas nusprendė, kad oro transporto vežėjui negalima leisti reikšmingai išplėsti atvejų, kai jis turi teisę pagrįstai atsisakyti vežti keleivį, ratą, nes tai prieštarautų reglamento tikslui. Todėl atsisakymai vežti dėl organizacinių priežasčių laikytini nepagrįstais ir suteikiančiais teisę remtis reglamente numatytais teisėmis.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106